

Dr. sc. Marija VIDIĆ, izvanredna profesorica UDK 347.736/.739(497.6)(094.5.072)
 Sveučilište u Mostaru, Pravni fakultet
 marija.vidic@pf.sum.ba izvorni znanstveni rad
 Rad stigao: 9. svibnja 2023.
 Rad prihvaćen: 22. svibnja 2023.
 Ivana SOLDIĆ, dipl. iur., stečajna sutkinja
 Općinski sud u Mostaru, Gospodarski odjel
 ivana.soldic@pravosudje.ba

OTVARANJE STEČAJNOGA POSTUPKA

Sažetak: Autorice u radu analiziraju odredbe novog Zakona o stečaju Federacije Bosne i Hercegovine koji je stupio na snagu 15. srpnja 2021. godine. Uspoređuju se odredbe koje se odnose na prethodni stečajni postupak, otvaranje stečajnoga postupka te ulogu stečajnoga suda, kao i najznačajnije novine te faze postupka čiji je cilj stečajni postupak učiniti djelotvornim. Daje se kritički osvrt na dosadašnja postupanja analizom sudske prakse.

Analiziraju se nove nadležnosti Agencije FIA, te jesu li već doprinijele povećanom stupnju finansijske discipline kod svih sudionika u stečajnom postupku – posebice kod predlagatelja i privremenih stečajnih upravitelja. Istražuju se bitnost nadzora Agencije FIA nad predanim finansijskim izvješćima – i onima prije stečajnoga postupka i onima u svezi sa stečajnim postupkom, te se daju prijedlozi de lege ferenda kako bi se osigurala pravodobnost prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka.

U radu se predlažu i izmjene Zakona u skladu s Direktivom o restrukturiranju i nesolventnosti kako bi se ubrzao proces usklađivanja zakonodavnog okvira u skladu s pravnom stečevinom Europske unije, te se naglašava potreba šire edukacije svih zainteresiranih sudionika o novim institutima stečajnoga prava, kao i formiranje specijaliziranih trgovackih sudova u FBiH.

Ključne riječi: Zakon o stečaju FBiH, prethodni stečajni postupak, otvaranje stečajnoga postupka, stečajni sudac, stečajni upravitelj, Agencija FIA.

1. Uvod

Stečajni zakoni imaju bitnu ulogu u gospodarstvu, stoga je učinkovita provedba stečajnoga postupka značajna za funkcioniranje gospodarskog sustava u cjelini. Rizik od neuspjeha u poslovanju imanentan je ekonomskim aktivnostima.¹ Kada se s tržišta uklone društva koja posluju neuspješno, omogućuje se učinkovito poslovanje onim društvima koja imaju resurse za opstanak na tome tržištu.² Vrijeme je jedan od najvažnijih elemenata stečajnoga postupka.³ U BiH su nerijetke situacije da društva duže razdoblje nisu sposobna plaćati i izvršavati svoje obvezе, a da ni dužnici, a niti vjerovnici nisu zainteresirani za pokretanje stečajnoga postupka.⁴ Posljedica svakog odgovlače-

¹ GHIO, Emilie, *European Insolvency Law - Development, Harmonisation and Reform*, Trinity College Law Review, (2015), dostupno na: <https://ie.vlex.com/vid/european-insolvency-law-development-852253169>, (31. 3. 2023.).

² BUCCOLA, Vincent S.J., Bankruptcy's Cathedral: Property Rules, Liability Rules, and Distress (March 16, 2019). 114 Northwestern University Law Review 705 (2019.), str. 706., dostupno na SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3353848>, (31. 3. 2023.).

³ Vodič za učinkovitije rješavanje stečajnih predmeta, Visoko sudska i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2019., str. 30.

⁴ Vidjeti: Izvješće revizije učinka, Efikasnost stečajnoga postupka u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, Sarajevo, oktobar 2020., str. 17. – 18.